

รหัสโครงการ: BRG/14/2544

ชื่อโครงการ: การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์กับวัฒนธรรมไทย: การวิเคราะห์ทางปรัชญา

ชื่อนักวิจัยและสถาบัน: รศ. ดร. ไสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Email: hsoraj@chula.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: สองปี

เนื้อหางานวิจัย

วัตถุประสงค์

1. สำรวจและสังเกตปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมในการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย
2. วิเคราะห์การสำรวจและสังเกตในข้อ 1 เพื่อนำมาสร้างเป็นทฤษฎีและเสนอทฤษฎีนี้อย่างเป็นระบบ
3. ทำทฤษฎีที่ได้จากข้อ 2 มาแก้ปัญหาเชิงปทัสฐานต่างๆ ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์กับวัฒนธรรมไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

สำรวจและสังเกตการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในบริบทต่างๆ และนำมาเป็นข้อมูลในการอภิปรายเชิงทฤษฎี กรอบที่ใช้เป็นการวิเคราะห์ทางปรัชญา (philosophical analysis) ผู้วิจัยได้ศึกษาแง่มุมต่างๆ ของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ เช่น แง่มุมทางความยุติธรรม การเหลื่อมล้ำทางการเข้าถึงเทคโนโลยี (digital divide) การใช้เทคโนโลยีนี้ในการคิดอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวโดยรวมวิธีที่ใช้เป็นการสังเกตปรากฏการณ์และคิดค้นเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นๆ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนข้อเสนอทางทฤษฎีที่ได้วิจัยไว้ก่อนแล้ว รายละเอียดโปรดดูในหัวข้อเนื้อหา
งานวิจัย

สรุปและวิจารณ์ผล

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์มิได้ทำให้วัฒนธรรมไทยต้องกลืนหายไปกับวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์ดังที่บางฝ่ายเข้าใจ ในทางตรงกันข้ามวัฒนธรรมไทยเองมีวิธีการของตนในการจัดการกับเอกลักษณ์ของตน และเจรจาต่อรอง (negotiate) กับโลกาภิวัตน์ จากประเด็นนี้ทำให้ได้ข้อสรุปทางปรัชญาว่า วรรณณะแบบ 'นิยัตินิยมทางเทคโนโลยี' (technological determinism) ไม่น่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

ศึกษาปรากฏการณ์ทางการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ต่อไป เพื่อยืนยันหรือปรับปรุง หรือแม้แต่ปรับเปลี่ยนทฤษฎีที่เสนอนี้